

MAMBORADO

Lärarhandledning

MAMBORADO

Lärarhandledning

OM MAMBORADO PEDAGOG

Inledning	3
Syfte	4

SÅ FUNKAR APPEN

Övärlden	5
Så spelar man	6
Funktioner i Mamborado	7

ARBETA MED SPRÅKET

Prepositioner - Cirkusen	9
Adjektiv - Piratön	12
Singular/plural - Sagoskogen	15

ARBETA MED IPAD

iPad-tips	17
iPad och pedagogik	18

OM MAMBORADO PEDAGOG

Inledning

Välkommen till Mamborado!

Vi tänker inte alltid på det men språket är ett av de viktigaste verktygen vi har när vi lär oss saker, umgås med vänner och tar oss fram i vår vardag. Alla barn behöver språklig stimulans inte minst för att underlätta i inläringen. För att kunna läsa är det självklart att vi behöver en bra avkodningsförmåga, men det är med hjälp av våra språkliga kunskaper som vi tar in och analyserar det vi läst. Det är genom språket vi diskuterar och resonerar och därmed förstår varandra. En bra språklig grund ger goda förutsättningar för hela livet.

Ungefär 5 % av barnen i förskoleåldern har någon form av språkstörning. Barn som har språkliga svårigheter riskerar inte bara att få svårt med inläringen utan har även hög risk att utveckla en känsla av misslyckande, beteendeproblem, kognitiva svårigheter och kan även ha svårt att få kompisar. Genom att sätta in rätt insatser tidigt kan eventuella framtida problem minskas.

Övningarna i Mamborado bygger på kunskaper om språkutvecklingen. Mamborado riktar sig till barn i åldrarna 3-6 år, men passar även äldre barn som av olika anledning har svårt med språket.

Vill du veta mer om barns språkutveckling eller olika språkstörningar, gå in på vår hemsida lingostudios.com. Där finns även gratistjänsten Fråga logopeden där du kan ställa vilka frågor du vill om barns språkutveckling eller läs- och skrivutveckling så svarar vår logoped personligen på dessa. På hemsidan hittar du även material att använda ihop med appen.

OM MAMBORADO PEDAGOG

Syfte

Vi har skapat en app som pedagoger lätt kan använda i sitt dagliga arbete med barns språkutveckling. Syftet med appen är att underlätta för pedagoger att ge barn den språkliga stimulans de behöver. Vi vill bidra till att väcka nyfikenhet för språket hos barnen och inspirera pedagoger till att även arbeta med språket utanför appen.

Appen går att använda både enskilt och i mindre grupp, vilket gör det lättare att även arbeta med de barn som behöver extra språklig träning utan att pedagogen behöver lägga tid på att göra nytt material.

Här har du en vägledning till hur språkträningsappen Mamborado fungerar, hur du kan använda den som komplement i det pedagogiska arbetet och allmänna tips på språkträning för barn. Materialet passar barn mellan 3 och 6 år, men även äldre barn med språkliga svårigheter.

I arbetet med att utveckla övningarna har vi utgått från läroplanen för att skapa en utvecklande lärmiljö för barnen.

“Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra” - Lpfö 98, reviderad 2016

SÅ FUNKAR APPEN

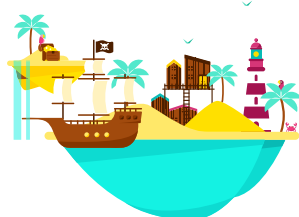
Övärlden

Följ med Mambo på en spännande språkexpedition i Mamborado! Göm dig för monstret i cirkustältet, hoppa mellan flottor och piratskepp eller hitta din väg genom sagoskogen tillsammans med Mambo.

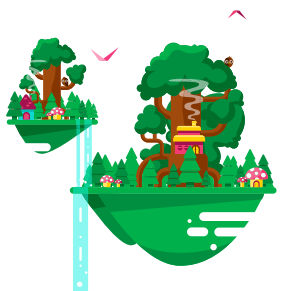
Mamborado är uppbyggd som en övärld där varje ö innehåller en viss typ av språkliga övningar.

På cikusen tränar vi läge och placering. Göm dig för monstret i cirkustältet eller spräck rätt ballonger för att träna prepositioner tillsammans med Mambo.

På piratön tränar vi jämförelse. Ta dig mellan flottarna, bygg ett torn eller gå ombord på piratskeppet för att träna adjektiv.

I sagoskogen tränar vi skillnaden mellan en eller flera. Ta dig över ån, bygg ett torn eller leta i trolskogen för att träna singular och plural.

Vi uppdaterar kontinuerligt Mamborado med nya banor, funktioner och grammatikövningar. När vi uppdaterar appen så uppdaterar vi även lärarhandledningen. Den senaste versionen hittar du alltid på lingostudios.com/handledning.

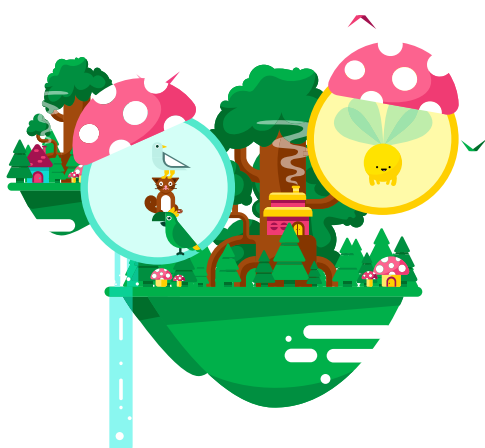
SÅ FUNKAR APPEN

Så spelar man

Klicka på ön för att zooma in på den. Då visas övningarna som finns på ön.

Varje övning visas med en bricka som visar vilken typ av övning det är. Klicka på brickan för att starta övningen.

När en övning är avklarad markeras brickan med en hatt. När alla övningar är klarade tas du längre in i ön för nya utmaningar.

Vi vill inte att barn ska känna att de gör fel och att göra fel innebär att man är dålig. Om barnet väljer fel alternativ i appen har vi därför gjort så att det hindret försvinner för att barnet ska lockas till att försöka igen. Väljer barnet rätt alternativ kommer barnet vidare i spelet.

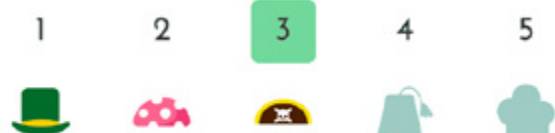
SÅ FUNKAR APPEN

Funktioner i Mamborado

Det finns en rad olika funktioner som du hittar antingen i övärlden eller samtidigt som du spelar.

Uppe i vänstra hörnet finns ett gult kugghjul. Klicka på det för att komma till inställningarna där du ställer in spelläge, berättarläge, svårighetsgrad och musikval. I Mamborado Pedagog kan du även välja antalet spelare.

Spela i grupp

Välj om det är ett barn eller flera barn (upp till 5 barn) som ska använda appen samtidigt. Om det är flera barn som ska spela, låt varje barn

välja en hatt. Mambo byter sen hatt under spelets gång för att visa vilket barns tur det är. Låt barnen gärna spela två och två för att träna turtagning. Skriv gärna ut hattarna lägst bak i handledningen och dela ut till barnen.

Berättar

Text

Båda

Berättarläge

Här kan du välja om du vill att Mambo ska ge instruktionerna, eller om du vill läsa upp instruktionerna för barnet, eller båda. Ibland kan det vara bra att du som vuxen ger

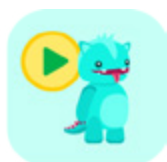
instruktionen så som du vet att barnet kommer att förstå den bäst och för att barnet ska behöva lyssna och titta upp för att veta vad hen ska göra. Textläget kan även användas för att träna läsförståelse eller underlätta för personer med hörselnedsättning.

SÅ FUNKAR APPEN

Funktioner i Mamborado

Automatisk

Pausar

Spelläge

Välj om Mambo automatiskt ska gå vidare till nästa uppgift i banan eller om ni vill kunna pausa mellan uppgifterna. I pausläget stannar Mambo kvar vid uppgiften och du som vuxen bestämmer själv när Mambo ska gå vidare genom att trycka på pilen. Använd pausläget för att ni ska kunna stanna upp och prata om uppgifterna. Barn lär sig mycket genom samtal och det är därför värdefullt att du som vuxen är aktiv i spelet, ger tillfälle att diskutera de olika alternativen och stannar upp när det blir fel. När barnet väljer rätt alternativ, upprepa gärna det rätta svaret för att barnet lättare ska befästa kunskapen (ex. "Precis, det där var **på** elefanten").

På

Av

Musik

Välj om ni vill ha musik eller inte.

Progressbar

När du startat en bana visas en progressbar högst upp på skärmen som visar hur många uppgifter i banan som genomförts och hur många som är kvar. Tryck på Mambos huvud på progressbaren för att få instruktionen upprepad.

ARBETA MED SPRÅKET

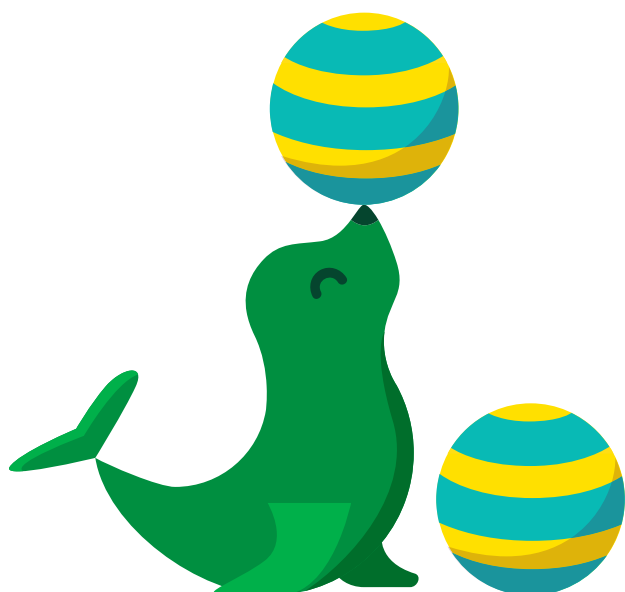
Prepositioner - Cirkusen

På cirkusen tränar vi läge och placering. Göm dig för monstret i cirkustältet eller spräck rätt ballonger för att träna prepositioner tillsammans med Mambo.

Vad är prepositioner?

Prepositioner beskriver förhållandet mellan en sak och ett annat, var något är eller vart något är på väg.

Exempel på prepositioner är på, under, mellan, bakom, vid, till, från, igenom.

ARBETA MED SPRÅKET

Prepositioner - Cirkusen

Det finns många sätt att träna prepositioner på, både med och utan Mamborado. Här hittar du några olika sätt att träna prepositioner på tillsammans med barnen.

1

Introducera prepositionerna genom att prata om var olika saker ligger eller genom att prata om hur barnen står eller sitter jämfört varandra (ex. "du går **framför/bakom** henne", "du sitter **bredvid/mellan** Anna och Pelle").

2

Använd Mamborado för att ge barnen ökad förståelse för prepositionerna. Använd spelläget där Mambo pausar efter varje hinder. Prata om och sätt ord på det ni ser. Prepositioner är lätta att förstärka med TAKK vilket rekommenderas. Prepositioner kan för många barn vara mycket svåra att greppa men med teckenstöd kan de bli mer tydliga.

Generalisera kunskaperna genom att fortsätta arbetet utanför appen.

3

Skriv ut klippdockan Mambo som finns längst bak i handledningen på ett tjockt papper eller klistra delarna på kartong. Du hittar även klippdockan på vår hemsida lingostudios.com/klippdocka. Använd morgonsamlingen till att låta barnen gömma Mambo på olika ställen och berätta var han är. Kanske kan Mambo få följa med till parken eller på utflykten och även gömma sig där? Fota gärna och prata om bilderna efteråt för att repetera och befästa kunskapen.

ARBETA MED SPRÅKET

Prepositioner - Cirkusen

5

Lek kurragömma där ni turas om att bestämma var någon ska gömma sig (ex. "du ska gömma dig **under** stolen" eller "du ska gömma dig **bakom** något").

6

Skriv ut en bild på förslagsvis ett bord eller ett hus och låt barnen rita eller klistra fast saker som står på olika ställen på bilden.

7

Gör en skattjakt! Göm olika saker på förskolan eller utomhus. Dessa saker kan vara nycklar att samla eller pusselbitar som ni sen kan lägga när alla är hittade. Ge kluriga ledtrådar som innehåller prepositioner och låt barnen leta efter sakerna (ex. "leta **bakom** något som är gult och hårigt").

ARBETA MED SPRÅKET

Adjektiv - Piratön

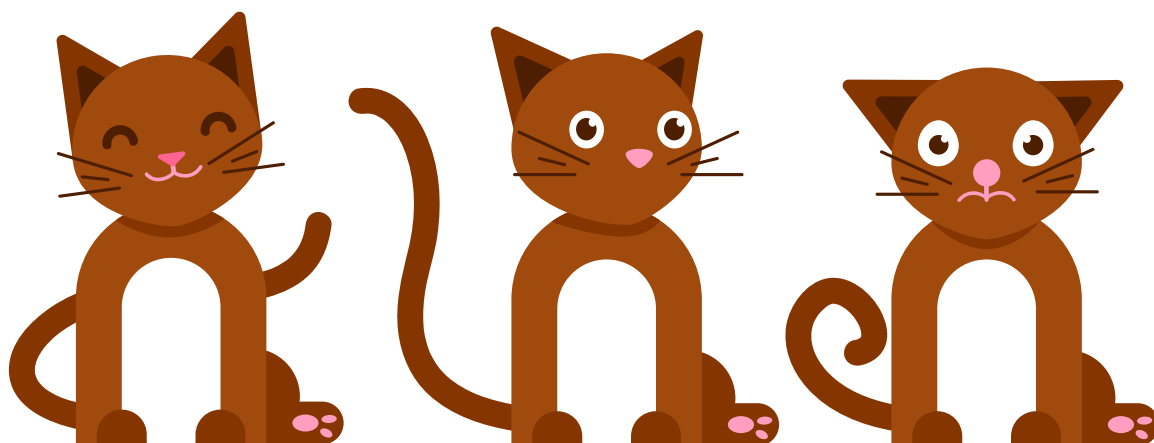
På piratön tränar vi jämförelse. Ta dig mellan flötarna, bygg ett torn eller gå ombord på piratskeppet för att träna adjektiv.

Vad är adjektivkomparation?

Adjektiv är beskrivande ord som exempelvis berättar hur något är, ser ut eller luktar. Exempel på adjektiv är stor, fin, kort, glad. När vi komparerar adjektiv, jämför vi dem mot varandra och böjer dem för att förstärka något. Exempel på adjektivkomparation är stor-större-störst, glad-gladare-gladast.

Det finns regelbundna och oregelbundna adjektivkomparationer, där de oregelbundna oftast är svårare för barn att lära sig än de regelbundna. När man böjer regelbundna adjektiv behålls grundformen (ex. glad-gladare-gladast, fin-finare-finast) och vid oregelbundna adjektiv förändras grundformen (ex. stor-större-störst, liten-mindre-minst).

ARBETA MED SPRÅKET

Adjektiv - Piratön

Här hittar du olika sätt att träna adjektivkomparation på, både med och utan Mamborado.

1

Introducera adjektiven i barnens vardag. Prata om hur saker ser ut, låter, luktar osv.

2

Använd Mamborado som ett komplement i lärandet. Genom att spela spelet befästs kunskaperna och barnet stöter på flera olika adjektivformer. Spela enskilt eller i grupp med vuxenläget på. Var närvarande som pedagog, stanna upp och prata om vad som blir rätt och vad som blir fel. Upprepa gärna det ni ser (ex. "ja precis där var det **längsta** svärdet!" eller "prova igen, var är det **längsta** svärdet?"). Använd gärna TAKK och kroppsspråk för att förstärka adjektiven.

Generalisera kunskaperna genom att fortsätta arbetet utanför appen.

3

Leta efter saker när ni är ute i parken eller skogen som ni kan jämföra och ta med till förskolan. Ni kan exempelvis ta med olika långa pinnar, olika stora stenar eller kottar med olika form och storlek.

ARBETA MED SPRÅKET

Adjektiv - Piratön

4

Låt barnen rita adjektiven. Alla barn kan delta på sin nivå. Rita ansikten som är glada, gladare och gladast, streck som är långa, längre och längst eller prickar som är stora och små.

5

Fota barnen när de själva får gestalta de olika adjektiven. Låt exempelvis barnen visa hur man ser ut när man är arg, argare och argast.

6

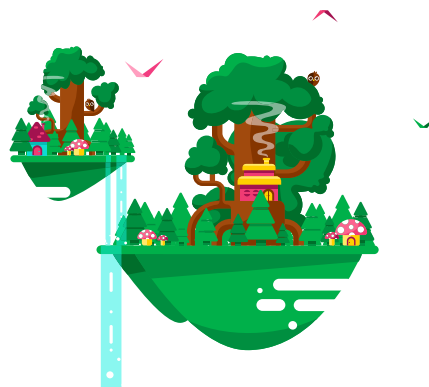
Gör en adjektivsaga. Fota, filma eller rita bilder tillsammans med barnen. Det finns många appar där man kan lägga in bilder, filmsnuttar och spela in ljud som kan vara användbara.

Om ni vill kan ni utgå från någon känd saga där det finns tre av något, såsom Guldlock och de tre björnarna, Bockarna Bruse eller Tre små grisar. Låt gröten i Guldlock vara varm/varmare/varmast eller sängarna vara mjuka/mjukare/mjukast. Bockarna kan vara stora/större/störst, små/mindre/minst, gamla/äldre/äldst, unga/yngre/yngst. Grisarna kan vara rädda/räddare/räddast, husen kan vara stadiga/stadigare/stadigast. Det finns många möjligheter.

ARBETA MED SPRÅKET

Singular/plural - Sagoskogen

I sagoskogen tränar vi skillnaden mellan en eller flera. Ta dig över ån, bygg ett torn eller leta i trollskogen för att träna singular och plural.

Vad är singular och plural?

Singular och plural används för att beskriva antal, om det finns en (singular) eller flera (plural) av något. Exempel på ord i singular-plural är hatt-hattar, katt-katter, bok-böcker. Det finns sex olika ändelser som orden kan få och dessa är: -or (gat-or), -ar (mask-ar), -r (ko-r), -n (äpple-n) eller ingen ändelse.

Orden kan även böjas regelbundet och vissa oregelbundet. De regelbundna behåller sin grundform (ex. hatt-hattar, katt-katter) medan de oregelbundna ändrar grundformen (ex. bok-böcker, mus-möss, morot-morötter). De oregelbundna är generellt svårare att lära sig än de regelbundna.

För barn som har svårt med språket kan det vara bra att träna en böjning i taget för att tydliggöra strukturen för barnet, exempelvis att ni bestämmer att nu tränar vi på ord som slutar på -ar.

ARBETA MED SPRÅKET

Singular/plural - Sagoskogen

I det här avsnittet hittar du olika sätt att träna skillnaden mellan singular och plural på, både med och utan Mamborado.

1

Introducera singular och plural genom att aktivt prata om saker i er närhet, på förskolan eller utomhus. Hur många röda bilar finns det? Hur många barn har blå jackor?

2

Använd appen Mamborado för att tydliggöra och befästa vad singular och plural är, hur orden böjs.

Generalisera kunskaperna genom att fortsätta arbetet utanför appen:

3

Samla saker i skogen och prata om exempelvis hur många kottar, stenar, bär, ekollon eller blommor ni hittat.

4

Lek affär! Räkna sakerna ni köper och benämner dem (ex. "titta du har köpt tre **bananer** och du har köpt en **banan**").

5

Låt barnen ta med sig saker hemifrån som de har många av och presentera på samlingsen.

ARBETA MED IPAD

iPad-tips

I det här avsnittet hittar du allmänna tips om hur du kan använda iPaden.

Guidad åtkomst

Den inbyggda funktionen **Guidad åtkomst** gör det möjligt att begränsa användandet till en enda app och gör så att vissa ytor på skärmen inte går att klicka på. Du kan också inaktivera knapparna för att låsa, ändra volym och gå ur appen. Så här gör du för att aktiviera funktionen:

1. Gå in på inställningar och välj Allmänt > Hjälpmedel > Guidad åtkomst.
2. Slå på Guidad åtkomst
3. Ställ in en lösenkod för att styra användningen
4. Öppna appen du vill använda
5. Trippelklicka på hemknappen
6. Ställ in och tryck på Start

Skärmbild

Ta en skärmbild genom att klicka på lås-knappen och hem-knappen samtidigt. På så sätt kan ni spara bilder från Mamborado eller andra appar och använda dem i den dagliga verksamheten eller i samtal med föräldrar.

Skapa mappar

På iPaden kan du skapa mappar för att skilja på träningsappar och lekappar. Det kan vara bra för barnet att förstå skillnaden. Du skapar mappen genom att hålla in fingret på en app tills den börjar skaka och sedan dra den ovanpå en annan app.

Timer

Använd timer på iPad för barn som snabbt tappas orken och där det är viktigt med en tydlig början och ett tydligt slut.

ARBETA MED IPAD

iPad och pedagogik

Precis som i allt pedagogiskt arbete är det viktigt att vara närvarande när ni på förskolan använder iPad. I det här avsnittet hittar du mer kring hur du kan använda iPaden som ett pedagogiskt verktyg och vad man bör tänka på.

1

Prata om det ni ser och koppla det ni gör på iPaden till det övriga arbetet på förskolan. Det är viktigt att barnen får en helhet i inlärningen och att de förstår att iPaden på förskolan främst används som ett verktyg och inte bara är en leksak.

2

Använd TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) för att förstärka språket när ni arbetar med iPad för att alla barn ska ha möjlighet att förstå vad ni pratar om just nu.

3

Träna turtagning genom att låta två eller flera barn arbeta tillsammans och turas om att göra olika saker på iPaden.

4

Vissa barn har lätt för att fastna i iPaden och skärmar av omvärlden. Få barnet att lyfta blicken genom att ställa upp iPaden eller hålla upp den nära ditt ansikte för att lättare kunna samtala om det ni ser.

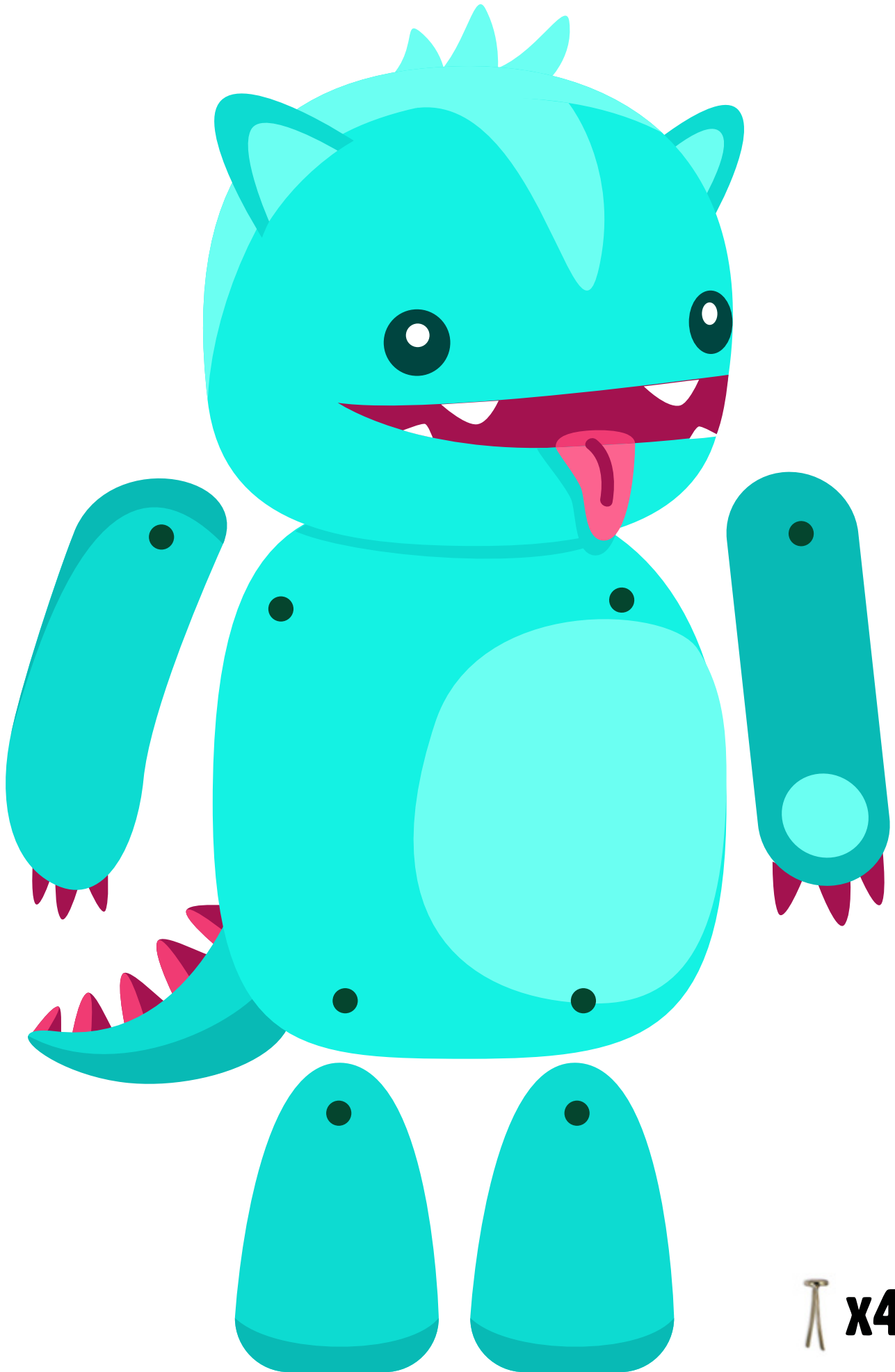
5

Använd iPaden som ett verktyg för bildstöd när ni ska återberätta vad ni gjorde föregående dag eller pratar om vad som ska hända under dagen.

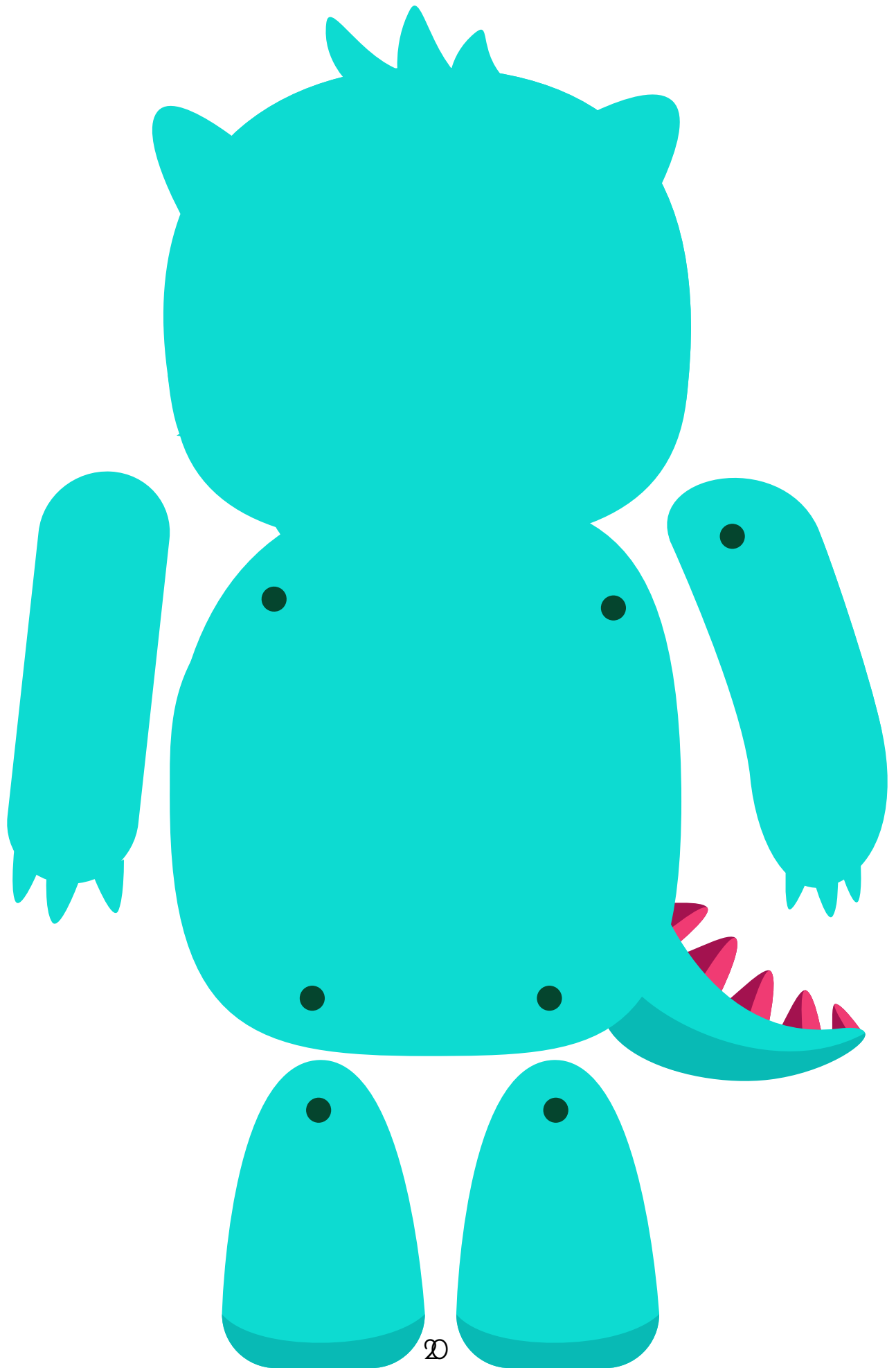
6

Barnböcker är ofta billigare på iPad än i tryckt form vilket gör att iPaden är utmärkt att använda vid sagoläsning.

Lycka till!

 x4

Skriv gärna ut hattarna och använd dom tillsammans med barnen när ni spelar tillsammans.

